

Hospodářská Besídka

Pořádá JAN JANÁK.

K odchovu telat.

Při odchovu telat záleží velmi mnoho, vlastně celý zdar na tom, jak je vyživujeme a nenecháme-li je zakrznouti. Všechno letní krmení přichází v nivec, zanedbáme-li tele na podzim a v zimě. Na mladém dobytčeti má stále přibývat. Ochabne-li jeho vývoj, aneb dokonce mu na váze ubude, je to velkou chybou, která nedá se již nikdy úplně odčinit. Pakli krmíme během doby zimní mladý dobytek hovězí jen do té míry, aby se zachoval životu, neděláme nic jiného, nežli přeměňujeme drahé krmivo v laciný hnůj, neboť na zvířeti takovém nám nepřirůstá, ani nepřibývá na jeho ceně, ba naopak ještě ubývá, poněvadž stává se z něho krmivo, za které nikdo nic nedá, kdo chovu rozumí. Hnůj jest sice velmi užitečná věc na farmě, avšak krmí dobytek jen k vůli němu se nikdy nevyplatí.

Dobytěk mladý není ovšem třeba krmí tak, aby tučnil, kde ne jedná se nám o prodej jeho na maso, avšak musí býti krměn tak, aby se stále vyvíjelo, aby stále rostl od začátku až do konce. Kdo odchovává teleta, musí míti na zřeteli, aby došlo k jistému přirůstku každého dne, každého týdne a každého měsíce, po celou zimu. Rozumí se samo sebou, že není to možným, dočítati stejného přirůstku každého dne, ale jest možným krmíti mladý dobytek hovězí tak, aby na něm přibývala průměrem alespoň libra denně. Dále musíme jej krmíti takovou pící, aby neztučnil, neboť tučný dobytek by přišel léto o samotné trávě neprosplival. U mladého dobytka hovězího jedná se o to, aby se rozecpal a dostal tělo.

Pakli farmář shledá, že některý měsíc nebyl přirůstek uspokojivým, může býti přesvědčen, že dopustil se někde chyby, že neposkytl mu takových podmínek, které přiroda k vzrůstu požaduje. Buďto nedostalo se dobytku při měřené píce anebo náležitého přístřeší. Také se stává, že chybuje se v obém. Ať krmíme jakkoli vhodnou pící, veškerý výhody z toho plynoucí jsou neutralisovány následkem vysazení dobytka ne příznivostem podnebí anebo okolí pastí. Na druhé straně pak ne můžeme očekávati slušného přirůstku, nehladě k tomu, jak dobrého přístřeší jsme dobytku poskytlí, když nemá jiné píce, než suchou slámu. Samotná sláma obilná neposkytne mladému a vůbec žádnému dobytku dostatek látek výživných, aby o nich mohl prospívati. Z něho není nic. Proto však nelze slámu jako krmivo zavrhovati, neboť sláma ve spojení s jinými krmivy má mnohem větší hodnotu, nežli se všeobecně za to má. Sláma má do statek uhlodrážd, avšak jest chudá na látky dusíkaté neboli bílkovité. Sláma ve spojení s jetelovým anebo vjetelovým senem a ovšem poskytuje značné krmné dávky pro mladý dobytek hovězí, avšak samotna mu nepostačuje.

Kráva, kterou přezimujeme u stohu slámy v poli, spotřebuje veškeru svoji energii k tomu, aby sežvýkala jí dostatek k udržení se při životě, kdežto látky bílkovité, kterých je ve slámě nedostatek, musí čerpati z vlastních svých zásob. Proto je zcela přirozeno, že zvíře také jest na jaře hubenější a vybledlé. Taková kráva obyčejně

přes zimu vydrží a na jaře scipne. A totéž pravidlo platí o telatech a všem jiném dobytku. Nepojde-li na jaře kus v zimě bídně vyživovaný, trvá to celé léto, nežli se opět z chorobného stavu probere, a užiti dobytče takové nevydává.

Palma kokosová

jest nejdůležitější užitkovou rostlinou tropů. Je skoro kosmopolitickou a proto významu dalekosáhlého pro život mnoha národů. Ba důležitost její jest místy tak veliká, že je na četných asijských ostrovech jedinou živitelkou domorodců. Jaký div, že se také u Hindů zakofenelo potekadlo, že se z ní potřebuje 99 věcí. Palma kokosová roste nejraději na mokřinách pobřeží. Na pěstování její hodí se nejlépe ostrůvky v Tichém oceánu, v jejichž písčité půdě, místy složené ze zbytků koralů, ničemu se nedaří. Také v německých osadách afrických palma tato se pěstuje a dává hojně užiti. Jaký div, že jsou tam již dnes na vhodných místech a územích větší sady. Odhaduje se, že je na všem světě 300 milionů kokosových palm a že dávají ročně 5 až 6 miliard ořechů. Valový díl jich poskytuje domorodcům nejnutnější potravu, leč mnohem více jich zpracuje evropský průmysl. — Z kokosových jader tlačí se olej, kdežto sušená jádra přicházejí do obchodu pod jménem "kopra." Olej tlačí se z nich již v tropech. Palmového oleje užívá se dílem jako potraviny, dílem slouží různým průmyslovým účelům. Šest prostředně velkých ořechů dá asi 1 kg. kopry. Cent kopry je asi ze 240 ořechů, kdežto cent oleje vytlačí se teprve asi z 500 ořechů. Zbytky z vytlačené kopry poskytují výbornou píci. Malý díl postrouhané kopry zpracovávají cukráři. Z listů pletou se rohožky, z dříví staví se domy, pořizuje se nábytek, třeba jen v krajinách, kde není jiného dřeva. Tvrdá skořopka ořechu dá se fezati, hladiti, i robí se z ní pěkné nádoby, lžice, číše, knoflíky a jiné drobnůstky. Spálená zanechává jemný uhel. Dalším důležitým obchodním produktem jsou vláknina, objímající skořápku ořechů, slují coir a užívá se jich na zhotovování lan, rohožek, koberec, pytlů, kartáčů a j. Z mladých listů a výstřelků připravuje se dobrý salát. Tam, kde listy byly užity, prýští se bohatě šťáva, která vykvasivši jest velmi lahodným nápojem (palmové víno) sladce nakyslým. Destilací mění se kokosové víno v kořalku (arak) Vaří-li se zmíněná šťáva, sráží se v sirup a pak v cukr, jaggeri zvaný. Z kmenů prýští se zvláštní druh gumy. Vyloužené nebo vypracované nervy listové dávají pevné tkanivo na niti a provazy.

Červi u prasat.

Die dra. Peterse z experimentální zemědělské stanice státu Nebraska, jenž jest známou a osvědčenou autoritou zvěrolékařskou, není lepším prostředkem proti červům v plicích prasat nad kreosot. Kreosotem vyčistí se náležitě i vnitřnosti vepřového dobytka. Léku toho používá se s nejlepšími výsledky následujícím způsobem: Vezme se uhelného kreosotu (coal creosote) jedna unce na devět uncí vody (jedna pinta váží šestnáct uncí). Jedna unce této směsiny postačí na jednu dávku.

pro dobytče dospělé, kterému podává se nejlépe z rána při krmení. Je-li nutno lék ten do dobytče vtlačiti, upravme si k tomu příhodný přístroj, sestávající z obyčejného trychtýře, na který navlékne se asi osminu až půl palce silná kaučuková hadice. Konec hadice dejme praseti do huby a lejme tekutinu do trychtýře. Nevadí, kouše-li zvíře hadici, avšak lépe je, když se navlékne na konec, který přijde mu do huby, kousek trubičky kovové, tak aby kousáním tok nezastavovalo a hadici nerozkousalo.

Pronajme se neb prodá

dobrá farma o 560 akrech, neb méně, s hojností pastvin a sena, asi 2 1/2 míle od zdárně kvetajícího českého města v jihozápadní Nebrasce. Necht' se hlásí jen tací, již se mohou vykázáti doporučením své třídy. Přihlášky přijímá z ochoty administrace Pokroku Západu pod šifrou "A. B." 134402

56,000 akrů

Dobrych Rolnických Pozemků

v Sargent okresu, Jihoovýchodní části Severní Dakoty,

kde se pěstují s úspěchem pšenice, len, oves, kukurice a žito.

Chov dobytka vepřového, prasat a ovcí znamenitě se vyplácí.

Zdravé podnebí, dobrá voda, dobrá škola, blízká města.

Od \$18 do \$25 akr; zdvojnásobí se v několika letech. Výborná příležitost pro rentýře a farmáře.

Anton Ptáček, David City, Neb. ředitel pro Nebrasku, aneb Interstate Land and Cattle Co., Minneapolis, Minn. 50

Největší MASNY KRAM

na již. straně města vlastní krajan

Bratři Kunelové,

číslo 1244 jižní 13. ul.

Největší zásoby masa všeho druhu azoněk, salámů, šunek a vůbec všeho, co v obor tento spadá.

Ceny levnější, než kdekoli jinde.

Jos. Vopálka

ŘEZNÍK A UZENÁŘ

na 5. a William ul.

má v zásobě vždy nejlepší výběr čerstvých masa všeho druhu, jaké i vyčistěné výrobky z masa. Kupte u něho na zkoušku a ujistíte se, že podruhé přijdete zas. Zboží se dováží a můžete si je objednat telefonem. Tel. A 1922.

Cestovat k moři po kolejích

zní jako čarovná pohádka, ale jest to dokonaná skutečnost. Jedním z nejzajímavějších a nejobtížnějších výkonů železničního inženýrství bylo postavení mostu přes vodu Velkého Solného jezera. Jest to jeden z pohledů pro cestující na jich cestě do

CALIFORNIE PO UNION PACIFIC

Necht' lsteek váš zat jistě na tuto dráhu.

Tažte se v City Ticket Office, 1824 Farnam St. Phone 316.

CENY pro návštěvníky domovů po Illinois Central dráze.

Datum 27. listopadu.

Příležitost k návštěvě starého svého domova. Proč neztrávit den důkladně a vánoce se starými přáteli ještě jednou. ILLINOIS CENTRAL umožňuje to nabídnutím výměněně levných cen za okružní cestu jak níže naznačeno; lístky na dlouhou dobu platné.

Toronto, Ont.	\$33.55	Cincinnati, O.	\$27.35
Indianapolis, Ind.	23.20	Toledo, O.	25.70
Louisville, Ky.	26.00	Pittsburg, Pa.	31.00
Detroit, Mich.	25.35	Sheeling, Va.	31.70
Buffalo, N. Y.	33.00	Springfield, Ill.	17.70
Salamanca, N. Y.	33.70	Kankakee, Ill.	18.00
Cleveland, O.	28.35	Bloomington, Ill.	16.00
Columbus, O.	28.15	Decatur, Ill.	17.00

Přiměřeně nízké ceny skoro do všech míst ve výše zmíněných státech. O úplné podrobnosti požádejte v 1402 Farnam ul., nebo dopište na

SAMUEL NORTH,

District Passenger Agent, Omaha, Neb.

HOTEL PRAGUE

ČESKÝ HOSTINEC u města Prahy, na rohu 13. a William ul., Omaha.

Čistě a pohodlně zařízené pokoje pro cestující, jakož i výborná česká strava a vzorná obsluha. V hostinci obdržíte výtečný STORZŮV LEŽÁK nejlepší druhy vín a likérů a nejjemnějších doutníků.

Krajané, zavítáte-li do Omahy návštěvou, ubytujte se v hotelu Praha učestíte nejenom peněz, ale zbavíte se i všech nemocí.

Tel. A 1814. O příjezdu krajanů žádá VINCENC J. DOBROVSKÝ

Nejslavnější a nejlepší místo pro schůzku jest

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC

v čis. 1306 Farnam ul.

Pravá importovaná piva na čepu. Pivo z Prahy z Městského pivovaru v Plzni v Cechách. Hobrau Munich Bavarla pivo. Pivo Anheuser Busch a světoznámé Faust získalo rozsáhlou reputaci. Kávárna pro dámy nalézá se na druhé podlaže.

Česká Ústřední Pozemková Kancelář

Prodává a přijímá do prodeje dobré farmy v celých Spojených Státech.

Věnuje zvláštní pozornost lidem, již s malým kapitálem chtějí státi se samostatnými farmáři a již snadno upadají v ruce nesvědomitých vydělkářů.

Poskytuje svědomitou radu všem, KDOŽ HODLÁJÍ ZAKOUPITI FARMU NEBO POZEMEK.

Zabývá se kolonisačními dobrých a dosud laciných pozemků ve Virginii, kde je dnes nejlepší pole pro dělníka a řemeslníka státi se samostatným.

Sdělte nám, v kterém státu přejete si pozemek nebo farmu zakoupiti, postaráme se o vás.

Všechny dotazy vyřídí s ochotou

JAN JANÁK, ředitel, 1193 So. Spaulding Avenue, Chicago, Ill.